

Stamboom vd Familie
FRISHERT.

VOORWOORD

Onderstaande tekst is opgesteld door dhr. A.F.G. Frishert uit Terheijden en gebaseerd op zijn onderzoekⁱ. De tekst heeft sinds 1990 in gekopieerde vorm gecirculeerd en is vervolgens in ons bezit gekomen. Nadat dit document jaren lang in de kast heeft gelegen is dit in 1999 omgezet in een digitaal document.

In 2000 zijn we in contact getreden met de auteur, om de 'originelen' van de aktes en foto's in te scannen ter voorbereiding van dit gedigitaliseerde document.

We willen dhr. A.F.G. Frishert danken voor zijn medewerking.

Hans Frishert en John Stienen, voorjaar 2000.

INLEIDING

Wat is de reden van dit "boekwerkje" geweest voor ondergetekende? Reeds jaren heeft mij het geslacht "Frishert" door het hoofd gespeeld. Ook al omdat het voor veel mensen als een zeer onbekende naam in de oren klinkt, die men maar zelden of nooit gehoord heeft.

Daarom heeft mij dit aan het denken gezet en heb ik mijzelf afgevraagd wie waren onze voorvaders en hoeveel nazaten zouden er zo links en rechts tot op heden ten dage zijn uitgezworven.

Alhoewel mijn gewroet in het verleden nog lang niet is voltooid, meende ik er toch goed aan te doen het tot op heden bereikte resultaat op papier te zetten, teneinde meer reacties en ontbrekende gegevens van u te mogen verwachten, die bij kunnen dragen tot een nog vollediger geheel.

Daarom verzoek ik u dan ook voor zover u op de hoogte bent de ontbrekende geboorte- en overlijdensdata, namen van echtgenotes, aantal kinderen e.d. door te geven zodat ik die dan later opnieuw kan uitwerken.

De uitwerking van dit geheel is nu mede te danken geweest aan de gegevens en het materiaal wat ik mocht ontvangen van H.C.M. Frishert te Hoeven.

Mocht u op de hoogte zijn van nog ontbrekende "Frisherten" dan zou ik dat gaarne vernemen

A.F.G. Frishert

INDEX

VOORWOORD	2
INLEIDING	2
DE FAMILIENAAM FRISHART - FRISHERT VROEGER EN NU.....	4
HET GESLACHT HENDRIK FRISHERT EN MARIA GERY.....	8
HOOFDSTUK I: GESLACHT FRANCISCUS, OUDSTE ZON VAN HENDRIK (PAG. 7).....	9
GESLACHT FRANCISCUS, OUDSTE ZON VAN ADRIANUS (PAG. 11).....	13
GESLACHT PETRUS, TWEEDE ZON VAN ADRIANUS (PAG. 11).....	14
GESLACHT HENDRIKUS, DERDE ZON VAN ADRIANUS (PAG. 11).....	14
GESLACHT JOHANUS, VIERDE ZON VAN ADRIANUS (PAG. 11).....	14
GESLACHT ARNOLDUS, VIJFDE ZON VAN ADRIANUS (PAG. 11).....	14
GESLACHT MARIA, ZESDE KIND, DOCHTER VAN ADRIANUS (PAG. 11).....	14
GESLACHT CATHARINA, ZEVENDE KIND, DOCHTER VAN ADRIANUS (PAG. 11).....	15
GESLACHT PHILIP, ZEVENDE ZON VAN ADRIANUS (PAG. 11).....	15
GESLACHT ARNOLDUS, TWEEDE ZON VAN FRANCISCUS (PAG. 8).....	16
GESLACHT CATHARINA, DOCHTER VAN FRANCISCUS (PAG. 8).....	16
GESLACHT MARTINUS, DERDE ZON VAN FRANCISCUS (PAG. 8).....	17
GESLACHT FRANCISCUS, OUDSTE ZON VAN MARTINUS (PAG. 16).....	18
GESLACHT ADRIANA, TWEEDE KIND VAN MARTINUS GENOEMD OP PAGINA (PAG. 16).....	19
GESLACHT ANTONIUS, TWEEDE ZON VAN MARTINUS (PAG. 16).....	19
GESLACHT ALLEGONDA, VIERDE KIND VAN MARTINUS (PAG. 16).....	19
GESLACHT ANTONIA, VIJFDE KIND VAN MARTINUS (PAG. 16).....	19
GESLACHT MARIA, ZESDE KIND VAN MARTINUS (PAG. 16).....	19
PHILIP, DERDE ZON VAN MARTINUS (PAG. 16).....	19
MARTINUS, VIERDE ZON VAN MARTINUS (PAG. 16).....	19
GESLACHT WILHELMINA, NEGENDE KIND VAN MARTINUS (PAG. 16).....	20
GESLACHT HENDRIKUS, VIJFDE KIND VAN FRANCISCUS (PAG. 8).....	21
HOOFDSTUK II: GESLACHT JACOBUS, TWEEDE ZON VAN HENDRIK (PAG. 7).....	22
GESLACHT ARNOLDUS, EERSTE ZON VAN JACOBUS (PAG. 21).....	22
GESLACHT HENDRIKUS, OUDSTE ZON VAN ARNOLDUS (PAG. 21).....	23
GESLACHT HENDRIKUS, OUDSTE ZON VAN ARNOLDUS (PAG. 21).....	23
GESLACHT JOHANNES, TWEEDE ZON VAN ARNOLDUS (PAG. 21).....	23
GESLACHT MARIA, DOCHTER VAN ARNOLDUS (PAG. 21).....	23
GESLACHT ADRIANUS, TWEEDE ZON VAN JACOBUS (PAG. 21).....	24
GESLACHT JAN, OUDSTE ZON VAN ADRIANUS (PAG. 23).....	24
GESLACHT COR, TWEEDE ZON VAN ADRIANUS (PAG. 23).....	24
GESLACHT HUUB, DERDE ZON VAN ADRIANUS (PAG. 23).....	24
GESLACHT CORNELIA, DOCHTER VAN JACOBUS (PAG. 21).....	25
GESLACHT ANTOINETTE, TWEEDE DOCHTER VAN JACOBUS (PAG. 21).....	25
GESLACHT JOSEPH, VIJFDE KIND VAN JACOBUS (PAG. 21).....	25
HOOFDSTUK III: GESLACHT ARNOLDUS, DERDE ZON VAN HENDRIK (PAG. 7).....	26
HOOFDSTUK IV: GESLACHT LEONARDUS, VIERDE ZON VAN HENDRIK (PAG. 7).....	27
NOTEN.....	29

DE FAMILIENAAM FRISHART - FRISHERT VROEGER EN NU

Op 29 maart 1795 werd te Utrecht geboren HENDRIK FRISHART, ja u leest het goed met een "a". Wie de vader en moeder waren is tot op heden nog niet bekend.

Als 18 jarige ging hij in militaire dienst volgens bijgaand uittreksel van het "stamboek van Onderofficieren en minderheden der Nederlandsche Landmacht" 1820 no. 528. (zie pag. 5)
Hij trouwde een zekere Jacoba van Veen en werd later in Maastricht gestationeerd.

Wellicht bevrijd van zijn vrouw die in Utrecht was geblevenⁱⁱ, leerde hij in Maastricht niet alleen hoe de wapenrok gedragen moest worden, want hij leerde er ook een zekere Joanna Caroline Heerhard kennen.

Uit deze relatie dan is op 12 juli 1820 blijkens bijgaand uittreksel van de Burgerlijke Stand van Maastricht (zie pag. 6) Hendrik Frishert geboren, nu wel met een "e" geschreven – wellicht ontstaan door het dialect – terwijl later nog een zuster werd geboren genaamd Elisabeth Frishard. Nu weer met "a en d" geschreven, waaruit blijkt dat men het destijds op de Burgerlijke stand niet zo nauw nam. Hendrik Sr. trouwens ook niet. Maar laten we ons beperken tot Hendrik Jr.

Hendrik, van beroep leidekker, leerde zo een zekere Maria Gery kennen en trouwde haar op 1 augustus 1844. Volgens tekst van de trouwakte: (zie pag. 7)

"In het jaar een duizend acht honderd vier en veertig, den eersten dag der maand augustus, voor ons Schepen der Stad Maastricht, Ambtenaar van den Burgerlijke Stand zijn verschenen ter eenre: Hendrik Frishert, Leidekker oud 24 jaren, geboren en Woonachtig te Maastricht, meerderjarige natuurlijke erkende Zoon van Hendrik Frishert afwezig en van Joanna Carolina Heerhard, breister, oud acht en veertig jaren, Wonende binnen deze Stad, hier aanwezig en toestemmende in dit huwelijk.

Ter andere zijde Maria Catharina Gery, Naaister, oud vier en twintig jaren, geboren en Woonachtig alhier ter stede, meerderjarige Natuurlijke Dochter van Margaretha Gery, dagloonster, oud negen en vijftig Jaren, wonende binnen deze Stad, hier tegenwoordig en bewilligende in dit huwelijk."

Uit het vervolg van de trouwakte die hierbij gaat blijkt verder dat Hendrik Sr. *"sedert omtrent 19 jaren deze stad verlaten heeft, zonder dat men tot heden wete waar hij zijn verblijf gevestigd heeft"*.

uit: " Stamboek van Officieren, Onderofficieren en minderen der Nederlandsche Landmacht ",
1820 no. 528. Rijksarchief te Den Haag.

No. 344	FRISHART, Hendrik	
Vader Hendrik	aangezicht	rond
Moeder Jacoba van Veen	voorhoofd	smal
Geboren te Utrecht	oogen	blauw
den 29 maart 1795	neus	ordinair
laatst gewoond te Utrecht	mond	idem
bij zijn aankomst bij het Corps, lang	kin	rond
5 voeten 4 duim - streek	haar	blond
1 el 6 palm 7 duim 5 streep	wenkbrauwen	idem
	merkbare teekenen	pokdalig

Wanneer en op welke wijze bij het korps gekomen en omschrijving van het aangeaan accoord.

1815 19 april overgenomen van het 4 bataillon artillerie van Linie . Had zich geengageerd voor
onbepaalde tijd en vijftig guldens handgeld ontvangen.

1819 1 november gereengageerd voor zes jaren. Op den 11 maart 1825 gereengageerd voor
zes jaren met een premie van f 6.

1831 1 november gereengageerd voor twee jaren zonder handgeld.

Van te voren gediend, waar en hoe lang, op welke wijze daarvan afgegaan.

1813 13 dec. kanonnier bij het 4 bataillon art. van linie.

1815 19 april overgegaan bij het 3 bataillon van linie.

Bevorderingen bij liet Korps tot den graad van Officier.

1815	13 sept.	Smid	
1817	20 jan	kanonnier	1 klas
1818	3 jan.	Idem	2 id.
1821	1 jan.	Kanonnier	2 klas, was kanonnier 1 klas.
1821	26 febr	idem	1 klas
1821	9 mei	smit	

Gedane veldtochten, bekomen Wonden, uitstekende Daden.

Op de 23 Okt.1826 gedecoreerd met de Bronze Medaille voor 12 Jaren trouwen Nederlandsche
dienst met gratificatie ingevolge ministeriele staat

Wanneer en op welke wijze afgegaan.

31 december 1835 gepasporteerd wegens E.V.D. (einde van dienst).

Geboorteakte Burgerlijke Stand Maastricht, 13 juli 1820:

Op heden den dertienden July, achttien honderd twintig, ten drie uren des namiddags, is voor ons Burgemeester, Ambtenaar van den Burgerlyken Stand der Stad Maastricht, gecompareerd Hendrik Frishert, kanonnier bij het Bataillon veld artillerie No. 3 alhier in garnisoen, oud drie en twintig Jaren, dewelke aan ons vertoond heeft een kind van het mannelijk geslagt, op gisteren geboren, ten drie uren des namiddags, van hem Comparrant zich erkennende als vader van gezegd Kind en verklarende hetzelfde te hebben van Joanna Carolina Heerhard, dagloonster, wonende in het heijestraatje te wijk, en aan welk hij de verklaard heeft te willen geven de voornaam van Hendrik. alwelke verklaring en vertoning gedaan zyn in tegenwoordigheid van Hendrik Lindeman woonagtig te Maastricht, Leidekker van beroep, oud zes en twintig jaren, en van Christiaan Marx, in garnisoen te Maastricht, Kanonnier bij opgemeld Battaillon, oud drie en twintig jaren. En na gedane voorlezing aan den Deklarant en de Getuigen, hebben Zij verklaard niet te kunnen schrijven, uitgenomen de laatste getuige die met ons geteekend heeft

C. Marx

De Burgemeester voornoemd,
ED Puhot

(toevoegsel in de linkermarge:)

Het Kind in de hier naast staande Geboorte akte vermeld, is door Johanna Carolina Heerhard, breister, alhier wonende, bij akte van heden, achtienden July achttien honderd vier en veertig voor ons ondergeteekende Schepen ambetnaar van den burgerlijken stand der stad Maastricht verleden, erkend geworden,

van Panhuijs

Huwelijksakte Burgerlijke Stand Maastricht, 1844, no. 103:

"In het jaar een duizend acht honderd vier en veertig, den eersten dag der maand augustus, voor ons Schepen der Stad Maastricht, Ambtenaar van den Burgerlijke Stand zijn verschenen ter eenre: Hendrik Frishert, Leidekker oud 24 jaren, geboren en Woonachtig te Maastricht, meerderjarige natuurlijke erkende Zoon van Hendrik Frishert afwezig en van Joanna Carolina Heerhard, breister, oud acht en veertig jaren, Wonende binnen deze Stad, hier aanwezig en toestemmende in dit huwelijk.

Ter andere zijde Maria Catharina Gery, Naaister, oud vier en twintig jaren, geboren en Woonachtig alhier ter stede, meerderjarige Natuurlijke Dochter van Margaretha Gery, dagloonster, oud negen en vijftig Jaren, wonende binnen deze Stad, hier tegenwoordig en bewilligende in dit huwelijk."

Welke comparanten ons verzocht hebben tot het voltrekken van hun voorgenomen huwelijk overtegaan en tot welk einde zij aan ons hebben overlegd de stukken hierna genoemd als vooreerst: de akte waaruit blijkt dat beide afkondigingen, zonder stuiting en overeenkomstig de wet alhier hebben plaatsgehad, als eerste op Zondag den een en twintigsten July jonstleden en ten tweede op Zondag daar aan volgende den acht en twintigsten; ten tweede het Geboorte Extraxt des bruidegoms; ten derde het Geboorte Extract der bruid; (De hier genoemde getuigen, onder Ede verklaard hebbende dat Hendrik Frishert, natuurlijke vader des bruidegoms, Sedert omtrent negentien jaren deze Stad verlaten heeft, Zonder dat men tot heden Wete waar hij Zijn verblijf gevestigd heeft)

Waarna wij hun in het openbaar hebben afgevraagd, of zij elkander aannemen tot echtgenooten en getrouwelijk alle depligten zullen vervullen, welke door de wet aan den huwelijken staat verbonden zijn, herwelk door hen bevestigend beantwoord zijnde, hebben wij in naam der wet, verklaard, dat zij door den echt aan elkander verbonden zijn.

Van al het geen wij schepen voornoemd. Hebben opgemaakt de tegenwoordige akte van huwelijk in bijwezen

Van	Hendrik Servais, Barbier,
oud	twee en veertig jaren
van	Cornelis Willemsen, schoenmakers-gezel,
oud	een en vijftig jaren
van	Joannes Roevros, daglooner,
oud	vier en vijftig jaren
en van	Pieter ---chart, gepensioneerd Kanonnier,
oud	drie en vijftig jaren

getuigen ten deze allen Woonachtig binnen deze stad en noch bloedverwanten noch aangetrouwd der Echtgenooten.

En hebbende de contracterende partijen en verdere comparanten, na gedane voorlezing verklaard niet te kunnen schrijven, uitgenomen de drie eerste getuigen die met ons getekend hebben.

Gedaan in het openbaar ten Raadhuize te Maastricht, dag, maand en jaar als boven.

*De Schepen voornoemd,
van Panhuijs*

*H. Servais
J. Roevros
C. Willemsen*

HET GESLACHT HENDRIK FRISHERT EN MARIA GERY.

Uit het huwelijk van Hendrik en Maria werden vier zonen geboren te weten:

I.	Franciscus	geboren	11 november 1844
II.	Jacobus	geboren	1847
III.	Arnoldus	geboren	1855
IV.	Leonardus	geboren	1859

Voor zover bekend zijn alleen deze vier zonen naar Breda getrokken en zijn hun ouders in Maastricht gestorven en begraven. Waarom deze vier naar Breda zijn gegaan is jammer genoeg niet bekend.

HOOFDSTUK I: GESLACHT FRANCISCUS, OUDSTE ZOON VAN HENDRIK (pag. 8)

Franciscus geboren 11 november 1844 trouwde te Breda met Maria Henderson, later het bekende visvrouwje in Breda.

Franciscus werd op 7 mei 1881ⁱⁱⁱ door de toenmalige Burgemeester van Breda benoemd tot torenwachter op de Grote Kerk tegen een jaarwedde van f. 150,-. (zie akte pag. 10)

Op 1 april 1895 werd hij als laatste torenwachter eervol ontslagen en voor de duur van 4 jaar op wachtgeld gesteld. (zie krantenartikelen pag. 10 e.v.)

De komst van de telefooninstallatie in 1893 en de waterleiding in 1894 had de torenwachtersfunctie overbodig gemaakt.

Maar voordat hij iedere dag de toren in ging had hij toch ook wel tijd gehad voor andere dingen. Want uit het huwelijk van Franciscus en Maria werden vijf kinderen geboren, namelijk:

A. Adrianus	geboren	16 maart	1872	overleden	8 juli	1961
B. Arnoldus	"	18 oktober	1875		27 maart	1921
C. Catharina	"	8 mei	1878		10 januari	1933
D. Martinus	"	31 maart	1880		12 januari	1963
E. Hendrikus	"	15 augustus	1883		26 april	1959

Op 27 maart 1910 is Franciscus gestorven, terwijl zijn vrouw Maria in de jaren 1923/1924 moet zijn gestorven.

Franciscus Frishert geboren 11.11.1844 met echtgenote Henderson.

Benoeming Torenwachter, Breda, 1881, No. 2188:

De BURGEMEESTER van BREDA

Gezien de voordragt van den Commissaris van Politie dezer Gemeente;

Gelet op de verordening regelende de inrigting der plaatselijke Politie in deze Gemeente, door den Raad vastgesteld den 7 Mei 1881;

Benoemd tot Torenwachter

In de Gemeente Breda den persoon van Franciscus Frishert

Geboren te Maastricht, den 11 November 1844

op eene Jaarwedde van Een honderd vijftig gulden

Met bepaling dat hij na gedane eedsaflegging in dienst zal treden.

BREDA, 7 December 1881,

De BURGEMEESTER voornoemd,

De Man.

De Stem, diverse artikelen:

3 JUNI 1969

Tweede torengaanderij domein van wachters

In een van de vitrines van het Stedelijk Museum ligt de koperen hoorn van de laatste Bredase torenwachter te pronk. Samen met zijn benoemingsbrief. „Mijn vader heeft die benoemingsbrief jarenlang bewaard totdat hij hem op een gegeven moment aan het museum heeft geschonken om hem bij de hoorn te leggen”, vertelt mevrouw Frishert aan de Oranjestraat, wiens grootvader een van de laatste torenwachters van de stad is geweest. Dat was F. Frishert, die in 1844 in Maastricht was geboren en in 1910 is gestorven. „We denken dat hij als militair naar Breda is gekomen, hier een vrouw heeft gevonden en zo in de stad is blijven hangen. Hij was getrouwd met het in Breda welbekende visvrouwje Maria Henderson”.

Er waren steeds twee torenwachters. Toen F. Frishert in 1895 op wachtgeld werd gesteld (f 150,— per jaar) werd ook de torenwachter G. van der Steenstraten als zodanig bedacht. De telefooninstallatie (sinds 1893) en de waterleiding (sinds 1894) hadden de torenwachtersfunctie overbodig gemaakt.

Nu de toren van de Grote Kerk na de brand van 1895 niet meer het ongetuigd interessant nog eens kennis te nemen van een gedeelte uit de instructies voor de torenwachters. Daarin staat o.m. te lezen: „De torenwachters zullen bij het ontstaan van brand dadelijk de brandklok kleppen. Wanneer de brand bij dag ontstaat zullen zij aan de zijde waar de brand is, een rood vaandel uitsteken. Maar wanneer de brand na zonsondergang ontstaat, zullen zij een brandende lantaarn uit de toren steken. De torenwachters zullen gedurende hun nachtwake bijzonder letten op het ontstaan van brand en zodra zulks door hen wordt ontdekt, dadelijk met de gewone brandklok kleppen”.

De stad heeft vele eeuwen torenwachters gekend. De tweede gaanderij van de toren van de grote kerk was hun domein. Zij hadden er ook een vertrek ter beschikking, waar in de winter een haardvuur brandde. In de oude stadsrekeningen zijn nog posten terug te vinden ten behoeve van brandstof voor de torenwachters.

„Ik weet nog wel, dat mijn vader, die 6,5 jaar geleden gestorven is, vaak heeft verteld, dat hij als jongen met opa Frishert mee de toren op mocht”, zegt mevrouw Frishert. „Als opa de hele nacht boven op de toren was geweest, ging hij tegen een uur of vijf, als het licht werd te voet naar Moerdijk om er met de hondekar vis te gaan halen samen met zijn vrouw”.

De torenwachters moesten om het uur de ronde doen op de tweede gaanderij. Op de vier torenhoeken moesten ze dan op hun hoorn blazen als bewijs dat er niets te melden viel en er weer een uur was verstreken. Doortussendoor nam hij er natuurlijk zijn gemak van in het torenwachtersvertrek. Om tijdig weer op de gaanderij te verschijnen zouden de torenwachters volgens de kroniekschrijvers een vernuftig wekstelsysteem hebben bedacht door de hefboom van de grote klok met een touw te verbinden met een been of arm. Zo konden ze rustig hun tukje doen en toch ieder uur weer present zijn. Als er in de stad ergens rook of brand werd gesignaleerd mocht hij geen moment aarzelen en onmiddellijk de brandklok luiden. Dat heeft wel eens tot vergissingen geleid. Mevrouw Frishert herinnert zich van haar vader het verhaal, dat torenwachter Frishert eens alarm sloeg voor een brand, die bij nader toezien niet meer bleek te zijn dan een vuurgloed van een ijzergieterij. Maar beter loos alarm dan geen alarm. De enige herinnering aan de torenwachters, die zijn gebleven zijn de hoorn en de benoemingsbrief van F. Frishert, die bijna 75 jaar geleden samen met G. van der Steenstraten van de toren naar bededen kwam om zijn torenwachtershoorn aan de kapstok te hangen. De techniek had hen overbodig gemaakt.

Breda kende tot 1895 zijn torenwachter

In het Stedelijk en Bisschoppelijk Museum op de Grote Markt hangt naast een groot model van de toren der Grote Kerk een koperen trompet, die tot het einde van de vorige eeuw in heel Breda bekendheid genoot. Het is de trompet die gebruikt werd door de Bredase torenwachter. Wie de benaming torenwachter hoort is gemakkelijk geneigd te denken dat het hier gaat om iets dat uit de middeleeuwen dateert. Het is in werkelijkheid pas een 80 jaar geleden dat in Breda de functie van torenwachter werd afschaffen. Dat was in de raadsvergadering van 2 maart 1895. Op 1 april van dat jaar keerde de torenwachter voor goed terug naar de begane grond.

Vanaf de middeleeuwen tot dat moment hadden de torenwachters over de veiligheid van Breda gewaakt. Waartoe zij vooral in de nachtelijke uren attent waren op het uitbreken van brand. In die tijden leidde branden maar al te gauw tot de meest rampzalige gevolgen. De grote brand van 1534 waarbij vrijwel de gehele Bredase binnenstad in vlammen opging is er een bekend voorbeeld van.

Wanneer de torenwachter in die nachtelijke uren ergens een begin van brand ontdekte leidde hij de brandklok en hing hij een rode lantaarn uit aan die kant van de toren waar hij de brand bespeurde. Het meele en alarmerende geklop van de brandklok was voor de bevolking aanleiding zich naar de toren te reppen en samen met de schutterij de bestrijding te beginnen.

De torenwachter had een kamertje op de tweede gaanderij van de toren en om het uur diende hij de ronde te doen en aan elke zijde van de toren een trompetsignaal te geven ten teken dat alles veilig was. In dat torenkamertje beschikte hij over een bedstede, want na zijn nachtelijke ronde kon hij even gauw een uiltje knappen.

Om weer tijdig wakker te worden bevestigde hij dan een touw aan zijn arm en verbond dit met de hefboom van de grote klok die de uren sloeg. Als de klok in beweging kwam ging de arm van de torenwachter op en neer. Dit was een doeltreffende wekker en daarnaast de meest accurate van de stad.

Alle brandpreventie ten spijt slootte hij zelf in het torenkamertje van de kostbare Grote Kerk een open tuftvuurje. Voor de aanschaf van deze lantaarn was openlijk een bedrag op de gemeentebegroting uitgetrokken.

Ook overdag diende de torenwachter attent te zijn. In geval van brand moest hij aan die kant van de toren waar de brand woedde een rode vlag uitsteken. In wele tijden stak hij een zwarte vlag uit als ruikers de stad naderden, terwijl hij als er voetvolk in zicht kwam een witte vlag uitstak.

In al die jaren waarin de torenwachters over Breda waakten hebben zij de stad zien groeien en zich vernieuwen. Ze hebben ze in 1852 de eerste moortrein de stad zien naderen en in 1888 voor het eerst de gasverlichting zien ontsteken. Ook de riolering en waterleiding hebben zij zien aanleggen. In 1895 hebben zij de telefoonraden zien spannen en het is de telefoon geweest die tenslotte het einde van de torenwachter betekende. De laatste twee in dit ambt waren F. Frishert en G.W. v.d. Steenstraten. Met het verdwijnen van de torenwachter werd weer een etappe in de Bredase geschiedenis afgesloten.

GESLACHT ADRIANUS, OUDSTE ZOON VAN FRANCISCUS (pag. 9)

Adrianus geboren 16 maart 1872 trouwde te Breda met Wilhelmina van Overbeek geboren op 14 februari 1872.

Uit dit huwelijk werden 9 kinderen geboren, te weten:

1. Franciscus	geboren	6 juni	1900	overleden	29 okt. 1980
2. Petrus	"	25 aug.	1901	"	17 dec. 1958
3. Hendrikus	"	6 nov.	1903	"	20 nov. 1971
4. Johannus	"	4 april	1906		
5. Arnoldus	"	19 april	1907	"	23 okt. 1975
6. Maria	"	17 sep.	1909	"	16 juni 1948
7. Catharina	"	5 dec.	1911		
8. Antonius	"	7 okt.	1914		
9. Philip	"	1 juli	1916		

Bijna 55 jaar zijn Adrianus en Wilhelmina getrouwd geweest.

Wilhelmina overleed te Breda op 29 januari 1954 terwijl Adrianus op 8 juli 1961 op 89 jarige leeftijd stierf.

Op de volgende pagina's zullen we de kinderen 1 t/m 9 behandelen.

Het Geslacht Adrianus Frishert x Wilhelmina van Overbeek

9 1 6 4 8 5 2 3 7

GESLACHT FRANCISCUS, OUDSTE ZON VAN ADRIANUS (pag. 12)

Franciscus, geboren 6 juni 1900, trouwde te Breda op 10 februari 1930 met Maria Voogt, geboren 5 november 1904.

Uit dit huwelijk werden de navolgende 5 kinderen geboren.

a) Antonia	23 november	1930
b) Wilhelmina	7 maart	1932
c) Catharina	8 augustus	1933
d) Adrianus	11 mei	1942
e) Maria	9 april	1945

Op 10 maart 1980 waren Franciscus en Maria 50 jaar getrouwd en in datzelfde jaar op 29 oktober 1980 stierf

Franciscus.

Antonia (Toos) trouwde met C. Massar en kregen 4 zonen te weten:

Arno	geboren	10 maart	1955
Frank	geboren	26 september	1956
Eric	geboren	7 december	1959
Toine	geboren	20 april	1963

Wilhelmina (Willy) trouwde met G. Broekman en kregen 1 dochter en 1 zoon

Maja	geboren
Danfry	geboren

Catharina (Rina) trouwde met J. Verdaasdonk en hebben 1 dochter en 2 zonen

Meriam	geboren	29 september	1958
Rens	geboren	20 april	1962
Etienne	geboren	19 september	1966

Adrianus (Ad) trouwde met A. de Wert en hebben 2 dochters

Astrid	geboren	11 april	1968
Cindy	geboren	23 april	1971

Maria (Marianne) trouwde B. in het Veld en hebben 1 dochter en 1 zoon

Peggy	geboren	19 mei	1968
Glenn	geboren	22 maart	1970

Franciscus is te Breda gestorven 29 oktober 1980

GESLACHT PETRUS, TWEEDE ZON VAN ADRIANUS (pag. 12)

Petrus geboren 25 augustus 1901 trouwde te Breda met Carolina Kuijpers geboren 31 oktober 1901

Uit dit huwelijk werd een zoon geboren namelijk

- a) Adrianus geboren 23 augustus 1930

Deze trouwt later met J. Bakx hebben vier dochters

Marianne
Carla
Christel
Monique

Petrus overlijdt te Breda op 17 december 1958 en Caroline op 17 januari 1980.

GESLACHT HENDRIKUS, DERDE ZON VAN ADRIANUS (pag. 12)

Hendrikus geboren op 6 november 1903 trouwde met Aagje de Jonge

Uit dit huwelijk werden twee dochters geboren

- a) Riet geboren deze trouwt met Ad Maanders
- b) Mien geboren deze trouwt met Ton Franssen.

Hendrikus is gestorven te Breda op 27 november 1971.

GESLACHT JOHANUS, VIERDE ZON VAN ADRIANUS (pag. 12)

Johanus geboren op 4 april 1906 trouwde met Eva Kuijpers.

Uit dit huwelijk zijn geen kinderen geboren.

GESLACHT ARNOLDUS, VIJFDE ZON VAN ADRIANUS (pag. 12)

Arnoldus geboren 19 april 1907 trouwde met Johanna Kuijpers (zuster van de hierboven genoemde Eva)

Uit dit huwelijk zijn twee dochters geboren namelijk

- a) Mia geboren 4 juli 1940
- b) Willy geboren 1 mei 1943

Mia getrouwd met B. de Bont en hebben een dochter en een zoon.

Hanneke geboren
Jeroen geboren

Willy getrouwd met Gerard Schoenmakers en hebben een dochter en een zoon.

Anneloes geboren
Jan Willem geboren

GESLACHT MARIA, ZESDE KIND, DOCHTER VAN ADRIANUS (pag. 12)

Maria is geboren op 17 september 1909 en is ongehuwd gestorven op 16 juni 1948.

GESLACHT CATHARINA, ZEVENDE KIND, DOCHTER VAN ADRIANUS (pag. 12)

Catharina geboren 5 december 1911 trouwde met Leo Lenssen,
Uit dit huwelijk zijn geen kinderen geboren.

GESLACHT ANTONIUS, ZESDE ZOON VAN ADRIANUS (pag. 12)

Antonius geboren 7 oktober 1914 trouwde met Marie Duurland (De moeder van Maria was overigens ook een Henderson en familie van de echtgenote van Franciscus genoemd op pagina 9.)

Uit het huwelijk van Antonius en Marie werden vijf kinderen geboren te weten

- a) Annie, geboren 26 juni 1942 en getrouwd met B. v.d. Berg een zoon Harold en dochter Marie José
- b) Willy, geboren 16 september 1943, getrouwd met H. van Aart een zoon Corné.
- c) Ria, geboren 7 maart 1945, getrouwd met Meeuwissen twee zonen Mark en Paul,
- d) Ad, geboren 19 juli 1947, getrouwd met L. Vrins en hebben een stamhouder genaamd Bas, geboren 9 november 1981
- e) Ben. geboren 5 november 1950 en ongehuwd.

GESLACHT PHILIP, ZEVENDE ZOON VAN ADRIANUS (pag. 12)

Philip geboren op 1 juli 1916 trouwde te Breda met Jacoba Kwisthout

Uit dit huwelijk worden vier kinderen geboren te weten:

- a) Ben, geboren 31 december 1947, getrouwd met M. Koenraads: een zoon (wederom een stamhouder) Maikel, geboren 17 november 1975
- b) Coby, geboren 23 januari 1949, trouwde R. Hermus en heeft een dochter Jacqueline
- c) Ad, geboren 20 december 1954 en getrouwd met R. Tax
- d) Philip, tweelingbroer van Ad dus eveneens geboren 20 december 1954 en getrouwd met I. van Dinther.

GESLACHT ARNOLDUS, TWEEDE ZOON VAN FRANCISCUS (pag. 9)

Arnoldus is geboren op 18 oktober 1875 en trouwde met C. van der Wulp.
Uit dit huwelijk werden overigens maar 2 kinderen geboren

1. Antonius 2 oktober 1904
2. Maria 28 november 1908.

Antonius trouwde met A. Siemons en kregen op hun beurt twee kinderen.
Arnoldus geboren 2 maart 1934 getrouwd met ... en heeft geen kinderen,
Cornelis geboren 19 augustus 1938 getrouwd ... met en heeft 2 dochters

- a) Karin
- b) Jolanda.

GESLACHT CATHARINA, DOCHTER VAN FRANCISCUS (pag. 9)

Catharina geboren en op mei 8 1878 trouwde met Philip van der Plas. Uit dit huwelijk werden 4 kinderen geboren:

1. Maria
2. Bertha
3. Kees
4. Rika.

GESLACHT MARTINUS, DERDE ZOON VAN FRANCISCUS (pag. 9)

Martinus geboren op 31 maart 1880 trouwde met Jeannete van Overbeek geboren 20 maart 1877.
Uit dit huwelijk werden 9 kinderen geboren te weten:

1. Franciscus geboren 4 maart 1903
2. Adriana geboren 5 augustus 1904
3. Antonius geboren 19 november 1905
4. Allegonda geboren 10 november 1907
5. Antonia geboren 30 maart 1910
6. Maria geboren 10 juni 1912
7. Philip geboren 9 juni 1913
8. Martinus geboren 26 november 1916 en overleden 22 februari 1917
9. Wilhelmina geboren 10 augustus 1918.

Martinus is overleden op 12 januari 1963 terwijl Jeanette al op 26 februari 1947 gestorven was.

GESLACHT FRANCISCUS, OUDSTE ZOON VAN MARTINUS (pag. 17)

Franciscus geboren op 4 maart 1903 trouwde met Johanna Ammerant geboren 31 december 1903. Uit dit huwelijk werden 6 kinderen geboren.

- a) Martinus geboren 7 juli 1930, trouwde met M. Kreutz, geboren 27 april 1932 en hebben twee dochters en een zoon:

Mathilda 27 februari 1950
Johanna 15 februari 1951
Jørgen 27 november 1961

- b) Cornelis geboren 12 juli 1931 getrouwd met A. von Burg geboren 18 september 1937 en hebben een zoon en een dochter:

Paulus geboren 25 november 1966
Maria geboren 8 september 1958

- c) Arnolda geboren 22 januari 1933 getrouwd met W.v.d. Leeden geboren 2 juli 1928 en hebben 3 dochters:

Johanna 25 februari 1961
Clara 2 april 1964
Martina 19 augustus 1966

- d) Jeanette geboren 31 december 1936 getrouwd met H. van Meer 20 maart 1933 en hebben een dochter en twee zonen.

Francisca 14 november 1960
Ronaldus 28 april 1962
Marcus 7 november 1966

- e) Antonius geboren 18 maart 1938 getrouwd met C. van Os
f) Franciscus geboren 1 februari 1946 en overleden in 1946

GESLACHT ADRIANA, TWEEDE KIND VAN MARTINUS GENOEMD OP PAGINA (pag. 17)

Adriana is geboren op 5 augustus 1904 en getrouwd met... v.d. Maade. Zij hebben 6 kinderen:

- a) Netty,
- b) Betsie,
- c) Gonnie,
- d) Nellie,
- e) Tonnie
- f) Ad.

GESLACHT ANTONIUS, TWEEDE ZOON VAN MARTINUS (pag. 17)

Antonius geboren 19 november 1905 trouwde met Johanna de Steur en hebben 5 kinderen.

1. A.. , 2. Martin, 3. J.. , 4. M.. , 5. C.. ,

GESLACHT ALLEGONDA, VIERDE KIND VAN MARTINUS (pag. 17)

Allegonda is geboren op 10 november 1907 en is ongehuwd.

GESLACHT ANTONIA, VIJFDE KIND VAN MARTINUS (pag. 17)

Antonia is geboren op 30 maart 1910 en getrouwd met.. Nijenhuis. Zij hebben 3 dochters te weten Netty, Mennie en Marijke.

GESLACHT MARIA, ZESDE KIND VAN MARTINUS (pag. 17)

Maria is geboren op 10 juni 1912 en is ongehuwd.

PHILIP, DERDE ZOON VAN MARTINUS (pag. 17)

Philip geboren op 9 juni 1913 is ongehuwd.

MARTINUS, VIERDE ZOON VAN MARTINUS (pag. 17)

Martinus werd geboren op 26 november 1916 en overleed enkele maanden oud op 22 februari 1917.

GESLACHT WILHELMINA, NEGENDE KIND VAN MARTINUS (pag. 17)

Wilhelmina geboren op 10 augustus 1918 en getrouwd met A. Adriaansen geboren 17 juni 1917.
Uit dit huwelijk werden 10 kinderen geboren:

- a) Netty
- b) Jeanne
- c) Marian
- d) Sjef
- e) Nellie
- f) Greet
- g) Dymphy
- h) Joke
- i) Martin
- j) Antoinette

GESLACHT HENDRIKUS, VIJFDE KIND VAN FRANCISCUS (pag. 9)

Hendrikus is geboren op 15 augustus 1883 en getrouwd met Maria Schraven geboren op 10 september 1879.

Uit dit huwelijk werden geen kinderen geboren.

Hendrikus stierf op 26 april 1959 terwijl zijn vrouw Maria stierf op 17 februari 1952.

HOOFDSTUK II: GESLACHT JACOBUS, TWEEDE ZOON VAN HENDRIK (pag. 8)

Jacobus Frishert geboren in 1847 was de tweede zoon van Hendrik er Maria.

Jacobus trouwde met de uit Roermond afkomstige Maria Sarton die op 17 november 1851 werd geboren.

Uit dit huwelijk werden vijf kinderen geboren:

- A. Arnoldus, geboren 21 april 1878
- B. Adrianus, geboren 31 maart 1888
- C. Cornelia, geboren 25 februari 1890
- D. Antoinette, geboren 28 juli 1892
- E. Joseph, geboren 12 november 1893

Jacobus is in Breda overleden op ... en zijn vrouw Maria op 18 augustus 1917.

GESLACHT ARNOLDUS, EERSTE ZOON VAN JACOBUS (pag. 22)

Arnoldus geboren 21 april 1878 trouwde met Petronella Kuijlaars, geboren 1 januari 1873. Uit dit huwelijk werden de navolgende 3 kinderen geboren:

- 1. Hendrikus, geboren 28 juli 1910
- 2. Johannus, geboren 17 maart 1908
- 3. Maria, geboren 12 april 1906.

Arnoldus is overleden op 19 oktober 1949 terwijl zijn vrouw Petronella op 29 november 1955 kwam te overlijden.

GESLACHT HENDRIKUS, OUDSTE ZOON VAN ARNOLDUS (pag. 22)

Hendrikus geboren op 23 juli 1910 trouwde met Anna Balemans geboren 4 december 1911.

Uit dit huwelijk werden vijf kinderen geboren te weten:

- a) Maria geboren 20 april 1937 en getrouwd met C. Joosen hebben een zoon en twee dochters.

Jacobus
Anna
Maria.

- b) Hubertus geboren 2 juni 1938 en getrouwd met C. Huybregts. Zij hebben 2 zonen

Jean Paul
Gilbert

- c) Cornelis geboren 28 maart 1941 en getrouwd met L. Remmert. Hebben twee zonen en een dochter.

Brian
Shelly
Jeremy.

- d) Petronella geboren 20 oktober 1945 trouwde met L. Adams Hebben dochter Angelique en zoon Rogier

- e) Hendrikus geboren in 1948 is getrouwd met van Tellingen en hebben twee dochters, Bianca en Cindy.

GESLACHT JOHANNES, TWEDE ZOON VAN ARNOLDUS (pag. 22)

- a) Johannes is geboren op 17 maart 1908 en ongehuwd gestorven

GESLACHT MARIA, DOCHTER VAN ARNOLDUS (pag. 22)

Maria is geboren 12 april 1906 en ongehuwd overleden in 1982.

GESLACHT ADRIANUS, TWEEDE ZOON VAN JACOBUS (pag. 22)

Adrianus geboren op 31 maart 1888 trouwde met Jacoba van Ginneken geboren op 16 december 1895

Uit dit huwelijk werden drie kinderen geboren en wel:

1. Jan geboren 17 augustus 1923
2. Cor geboren 9 november 1926
3. Huub geboren 3 december 1932

Adrianus is overleden op 2 december 1966 terwijl zijn vrouw stierf 16 augustus 1972.

GESLACHT JAN, OUDSTE ZOON VAN ADRIANUS (pag. 24)

Jan geboren 17 augustus 1923 trouwde met Maria La Poutré geboren 13 januari 1924

Uit dit huwelijk werden vier stamhouders geboren te weten:

- a) Johannus geboren 17 april 1949
- b) Antonius geboren 7 oktober 1950
- c) Robertus geboren 13 mei 1952
- d) Hieronimus geboren 29 augustus 1955

GESLACHT COR, TWEEDE ZOON VAN ADRIANUS (pag. 24)

Cor geboren op 9 november 1926 trouwde met Geertje Schimmel.

Uit dit huwelijk zijn geen kinderen geboren.

Cor overleed op 25 augustus 1979.

GESLACHT HUUB, DERDE ZOON VAN ADRIANUS (pag. 24)

Huub geboren op 3 december 1932 thans gehuwd met Maria Laurijssen. Twee kinderen

geboren

Jacobus geboren

GESLACHT CORNELIA, DOCHTER VAN JACOBUS (pag. 22)

Cornelia is geboren op 25 Februari 1890 en trouwde met Jan Hendriks.
Cornelia is overleden op 16 december 1952

GESLACHT ANTOINETTE, TWEEDE DOCHTER VAN JACOBUS (pag. 22)

Antoinette is geboren op 28 juli 1892 en trouwde met Carolus Rooijackers.
Antoinette is overleden op 26 juli 1967

GESLACHT JOSEPH, VIJFDE KIND VAN JACOBUS (pag. 22)

Joseph is geboren op 12 november 1893 en ongehuwd gestorven op 6 januari 1949.

HOOFDSTUK III: GESLACHT ARNOLDUS, DERDE ZOON VAN HENDRIK (pag. 8)

Arnoldus is de derde zoon van Hendrik en Maria en is geboren in 1855. Trouwde met Catharina Henderson.

Jammer genoeg weten we tot op dit moment niet of er uit dit huwelijk kinderen zijn geboren. Wat wel bekend is, is dat hij in Rotterdam is gaan wonen en er werkte als elektricien.

Bovendien was hij toen hij 52 jaar oud was getuige van het tweede huwelijk van zijn jongste broer Leonardus, die als weduwnaar op 47 jarige leeftijd hertrouwde met Maria Henderson eveneens 47 jaar.

HOOFDSTUK IV: GESLACHT LEONARDUS, VIERDE ZOON VAN HENDRIK (pag. 8)

Leonardus is de vierde zoon van Hendrik en Maria en is geboren in 1859. Trouwde met Antoinette Frijters geboren in 1861 en overleden in 1905.

Uit dit huwelijk werden de navolgende vier kinderen geboren:

- A. Lucia in 1885 en getrouwd met Cornelis van Poortvliet.
- B. Franciscus geboren 21 juni 1887
- C. Antonius geboren in 1888 en overleden in 1889.
- D. Huberdina geboren in 1893 en overleden in 1894.

Van Franciscus is bekend dat hij getrouwd is op 7 april 1909 met Antoinette Boogers die geboren is in 1887.

Uit dit huwelijk werden vijftien kinderen geboren te weten:

1. Leonardus 5 juli 1909 heeft een zoon Frans 1938 en een dochter.?
2. Caroline 16 februari 1911 getrouwd met Hr. Vermeulen en later met Hr. Baron. Heeft 1 zoon en 1 dochter.
3. Maria 2 december 1912 Heeft 2 dochters.
4. Hendrika 3 augustus 1914 Heeft 2 dochters.
5. Antoinette 7 november 1915 Heeft 1 dochter.
6. Franciscus 21 augustus 1916 Heeft twee zonen
 - a. Freddy 1 maart 1942
 - b. Jopie 24 mei 1946
7. ? 1919 en 9 maanden later gestorven.
8. 1920, 6 maands kindje dood geboren.
9. Antonius, 16 december 1921 Heeft 1 dochter.
10. Antonia, 6 januari 1923 Heeft 2 zonen en 1 dochter.
11. Petronella, 28 april 1924 Getrouwd met Hr. Gorree er hebben zes zonen en 3 dochters.
12. Theresia, 4 december 1925
13. Wilhelmina, 12 oktober 1928
14. Gerardus, 11 december 1930. Heeft 4 zonen:
 - a) Gerard 28 januari 1955
 - b) Frans 29 mei 1956
 - c) August 27 oktober 1957
 - d) Ronnie 20 juni 1972.
15. Jacoba geboren 15 januari 1932.

Opa Leonardus trouwde op 47 jarige leeftijd als weduwnaar met wederom een Henderson namelijk Maria Christina eveneens 47 jaar.

Van dit laatste huwelijk mogen we wel aannemen dat daaruit geen kinderen meer geboren zijn.

Bij alle naspeuringen in het geslacht Frishart/Frishert hebben we volgens bijgaande fotokopieën^{iv} nog enkele namen toe te voegen n.l.

1. 14 augustus 1746 is geboren Leonardus Frishart zoon van Carolus Frishart en Annie Elisabeth Stadelman.
2. In 1725 getrouwd in de Domkerk Hendrik Frishert, Soldaat in het Regiment van Baron Taats van Amerongen.
3. In 1699 gedoopt in de Buurkerk te Utrecht. Hendrik Frishart.
4. 14 september 1691 overleden Jan Frishart, die een vrouw en zoon nalaat.

NOTEN

ⁱ Behoudens enige kleine correcties, is deze tekst identiek aan de tekst zoals die opgesteld door A.F.G. Frishert, eind jaren '80. Hoewel er dus bijvoorbeeld nog kinderen geboren zijn, zijn deze niet opgenomen. We verwijzen hiervoor naar internet: <http://www.stienen.nl/frishert/> (JS)

ⁱⁱ Uit het transcript van akte: 1: blijkt dat Hendrik geboren 29/3/1795 zoon is van Hendrik (Frishart) en Jacoba van Veen. Hier wordt m.i. ten onrechte gesuggereerd dat Hendrik (1795) gehuwd was met Jacoba van Veen (HF) Er is geen bewijs gevonden van een huwelijk tussen Hendrik jr. en Joanna Carolina Heerhard. De beschikbare aktes – met name de geboorteakte van Hendrik uit 1820 waarop de erkenning uit 1844 staat vermeld – doen zelfs vermoeden dat er *geen* huwelijk is geweest. (JS)

ⁱⁱⁱ 7 mei 1881 is de datum waarop de plaatselijke verordening van de politie is vastgesteld, de benoeming vond volgens de akte echter plaats op 7 december 1881.(JS)

^{iv} Gezien de slechte staat waarin deze fotokopieën waren toen dit document werd gemaakt en de bestandsgroottes die daarvan het gevolg waren, zijn de gescande aktes buiten de eigenlijke tekst gehouden. Te zijner tijd zullen kopieën van de genoemde aktes op internet verschijnen.(JS)